

Brussel, 30 augustus 2022
(OR. en)

11980/22

**Interinstitutioneel dossier:
2022/0242 (NLE)**

**PROBA 28
AGRI 391
WTO 154**

VOORSTEL

van:	de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur
ingekomen:	22 augustus 2022
aan:	het secretariaat-generaal van de Raad
nr. Comdoc.:	COM(2022) 413 final
Betreft:	Voorstel voor een BESLUIT VAN DE RAAD betreffende het standpunt dat namens de Europese Unie in de Ledenraad van de Internationale Olijfraad (IOR) moet worden ingenomen in verband met de toetreding van het Koninkrijk Saudi-Arabië tot de Internationale Overeenkomst van 2015 voor olijfolie en tafelolijven

Hierbij gaat voor de delegaties document COM(2022) 413 final.

Bijlage: COM(2022) 413 final

EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 22.8.2022
COM(2022) 413 final

2022/0242 (NLE)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende het standpunt dat namens de Europese Unie in de Ledenraad van de Internationale Olijfraad (IOR) moet worden ingenomen in verband met de toetreding van het Koninkrijk Saudi-Arabië tot de Internationale Overeenkomst van 2015 voor olijfolie en tafelolijven

TOELICHTING

1. ONDERWERP VAN HET VOORSTEL

Dit voorstel betreft het besluit tot bepaling van het standpunt dat namens de Unie in de Ledenraad van de Internationale Olijfraad (“IOR”) moet worden ingenomen in verband met de toetreding van de regering van het Koninkrijk Saudi-Arabië tot de Internationale Overeenkomst voor olijfolie en tafelolijven.

2. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

2.1. Internationale Overeenkomst voor olijfolie en tafelolijven

De Internationale Overeenkomst voor olijfolie en tafelolijven (“de overeenkomst”) heeft tot doel: i) te streven naar harmonisatie van de nationale en internationale wetgeving met betrekking tot de fysisch-chemische en organoleptische kenmerken van olijfolie, olie uit perskoeken van olijven en tafelolijven om handelsbelemmeringen te vermijden, ii) activiteiten te organiseren met betrekking tot fysisch-chemische en organoleptische analyses om de kennis over de samenstelling en kwaliteitskenmerken van olijfproducten te verbeteren met het oog op het consolideren van internationale normen, en iii) de rol van de IOR te versterken als het forum bij uitstek voor de internationale wetenschappelijke gemeenschap op het gebied van olijven en olijfolie.

De nieuwe versie van de overeenkomst is op 1 januari 2017 in werking getreden.

De Europese Unie is partij bij de overeenkomst¹.

2.2. Ledenraad

De Ledenraad van de Internationale Olijfraad (hierna “de Ledenraad” genoemd) is de hoogste autoriteit en het besluitvormingsorgaan van de IOR. De Ledenraad oefent alle bevoegdheden uit en verricht alle taken die nodig zijn om de doelstellingen van de overeenkomst te bereiken. Als partij bij de overeenkomst is de Europese Unie lid van de IOR en is zij vertegenwoordigd in de Ledenraad. De besluiten van de Ledenraad over de toetreding van een nieuw lid worden bij consensus genomen. Op grond van artikel 10, lid 4, punt b), van de overeenkomst gaan de leden, indien binnen een door de voorzitter van de Ledenraad bepaalde termijn geen consensus wordt bereikt, over tot stemming. Het besluit wordt geacht te zijn aangenomen wanneer voorgestemd wordt door ten minste een meerderheid van de leden die over ten minste 86 % van de aandelen van de leden beschikt.

De IOR telt momenteel 18 leden. De Europese Unie beschikt over 678 van de in totaal 1 000 aandelen.

2.3. Beoogde handeling van de Ledenraad

Verwacht wordt dat de Ledenraad naar aanleiding van het formele verzoek van het Koninkrijk Saudi-Arabië van 8 maart 2022 om tot de overeenkomst toe te treden, tijdens een van zijn volgende zittingen dan wel in het kader van een procedure waarbij de Ledenraad besluiten aanneemt via een briefwisseling, een besluit betreffende de toetreding van het Koninkrijk Saudi-Arabië zal aannemen.

¹ Besluit (EU) 2016/1892 van de Raad van 10 oktober 2016 betreffende de ondertekening, namens de Europese Unie, en de voorlopige toepassing van de Internationale Overeenkomst van 2015 voor olijfolie en tafelolijven (PB L 293 van 28.10.2016, blz. 2) en Besluit (EU) 2019/848 van de Raad van 17 mei 2019 betreffende de sluiting, namens de Europese Unie, van de Internationale Overeenkomst van 2015 voor olijfolie en tafelolijven (PB L 139 van 27.5.2019, blz. 1).

De beoogde handeling strekt ertoe de toetredingsvoorwaarden voor het Koninkrijk Saudi-Arabië te bepalen op grond van artikel 29 van de overeenkomst.

De beoogde handeling is voor de partijen bindend omdat zij de besluitvormingsverhoudingen binnen de Ledenraad wijzigt in die gevallen waarin besluiten overeenkomstig artikel 10, lid 4, van de overeenkomst niet bij consensus worden aangenomen.

3. NAMENS DE UNIE IN TE NEMEN STANDPUNT

Hoewel de jaarlijkse productie van olijfolie in het Koninkrijk Saudi-Arabië bescheiden blijft, is de consumptie ervan de afgelopen tien jaar gestaag toegenomen². Evenzo blijft de jaarlijkse productie van tafelolijven in het Koninkrijk Saudi-Arabië laag, terwijl de consumptie ervan op een duidelijk hoger niveau ligt³.

De toegevoegde waarde van landbouw, bosbouw en visserij in Saudi-Arabië bedroeg in 2020 2,6 % van het bbp⁴. In de afgelopen tien jaar is de olijfsector sterk tot ontwikkeling gekomen, met name in de noordwestelijke regio's van het land.

Aangezien het Koninkrijk Saudi-Arabië aan een verdere vergroting van de consumptie in de olijfsector werkt en ook zijn productie wil vergroten, zal toetreding van het land onder bepaalde voorwaarden de IOR versterken en met name zorgen voor aansluiting van de nationale wetgeving bij de internationale wetgeving inzake de kenmerken van olijfproducten, waarmee handelsbelemmeringen worden voorkomen. Deze toetreding past in de doelstellingen van het beleid van de Unie wat betreft de afzetnormen voor landbouwproducten als vastgelegd in deel II, titel II, van Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad⁵.

Bij een door de Ledenraad aan te nemen besluit worden de toetredingsvoorwaarden voor het Koninkrijk Saudi-Arabië bepaald die betrekking hebben op de aandelen in de IOR en op de neerleggingstermijn voor het toetredingsinstrument.

De aandelen van de leden, op basis waarvan de financiële bijdragen en de stemrechten worden vastgesteld, worden berekend volgens een in artikel 11 van de overeenkomst vermelde formule. De Unie zal erop toezien dat deze formule wordt gebruikt bij de toewijzing van aandelen aan het Koninkrijk Saudi-Arabië.

De Unie zal haar steun verlenen voor elke neerleggingstermijn voor het toetredingsinstrument die het voor het Koninkrijk Saudi-Arabië mogelijk maakt om spoedig tot de overeenkomst toe te treden. Indien de neerlegging van het instrument vertraging oploopt, kan de Unie de verlenging van de neerleggingsperiode voor het instrument steunen in een later besluit van de Ledenraad.

Rekening houdend met het besluitvormingsproces in de Ledenraad van de IOR is voor de bepaling van de toetredingsvoorwaarden voor het Koninkrijk Saudi-Arabië het standpunt van de Unie vereist.

² Volgens de cijfers van de IOR kwam de jaarlijkse productie van olijfolie in het Koninkrijk Saudi-Arabië uit op circa 3 000 ton, terwijl de jaarlijkse consumptie ervan steeg van 15 000 ton in verkoopseizoen 2010/11 naar 33 000 ton in verkoopseizoen 2020/21.

³ Volgens de cijfers van de IOR is de jaarlijkse productie van tafelolijven in het Koninkrijk Saudi-Arabië in de afgelopen verkoopseizoenen stabiel gebleven op ongeveer 4 500 ton, terwijl de jaarlijkse consumptie ervan ook stabiel is gebleven, zij het op een hoger niveau van rond de 32 500 ton.

⁴ Volgens de verzameling van ontwikkelingsindicatoren van de Wereldbank.

⁵ Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 tot vaststelling van een gemeenschappelijke ordening van de markten voor landbouwproducten en tot intrekking van de Verordeningen (EEG) nr. 922/72, (EEG) nr. 234/79, (EG) nr. 1037/2001 en (EG) nr. 1234/2007 van de Raad (PB L 347 van 20.12.2013, blz. 671).

4. RECHTSGRONDSLAG

4.1. Procedurele rechtsgrondslag

4.1.1. Beginselen

Artikel 218, lid 9, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) voorziet in de vaststelling van besluiten tot bepaling van “*de standpunten die namens de Unie worden ingenomen in een krachtens een overeenkomst opgericht lichaam, wanneer dit lichaam handelingen met rechtsgevolgen vaststelt, met uitzondering van handelingen tot aanvulling of wijziging van het institutionele kader van de overeenkomst*”.

Het begrip “*handelingen met rechtsgevolgen*” omvat tevens handelingen die rechtsgevolgen hebben uit hoofde van de op het betrokken lichaam toepasselijke volkenrechtelijke bepalingen. Onder dit begrip vallen tevens instrumenten die volkenrechtelijk niet bindend zijn, maar die “*beslissende invloed [kunnen hebben] op de inhoud van de regelgeving die de wetgever van de Unie vaststelt*”⁶.

4.1.2. Toepassing op het onderhavige geval

De Ledenraad is een lichaam dat is opgericht krachtens een overeenkomst, namelijk de Internationale Overeenkomst voor olijfolie en tafelolijven.

De door de Ledenraad aan te nemen handeling is een handeling met rechtsgevolgen. De beoogde handeling heeft rechtsgevolgen omdat zij van invloed is op de besluitvormingsverhoudingen binnen de Ledenraad in die gevallen waarin besluiten overeenkomstig artikel 10, lid 4, van de overeenkomst niet bij consensus worden aangenomen⁷.

De beoogde handeling strekt niet tot aanvulling of wijziging van het institutionele kader van de overeenkomst.

De procedurele rechtsgrondslag voor het voorgestelde besluit is derhalve artikel 218, lid 9, VWEU.

4.2. Materiële rechtsgrondslag

4.2.1. Beginselen

De materiële rechtsgrondslag voor een overeenkomstig artikel 218, lid 9, VWEU vast te stellen besluit wordt in de eerste plaats bepaald door de doelstelling en de inhoud van de beoogde handeling ten aanzien waarvan namens de Unie een standpunt wordt ingenomen. Wanneer de beoogde handeling een tweeledige doelstelling heeft of bestaat uit twee componenten, waarvan er een kan worden gezien als hoofddoelstelling of hoofdcomponent, terwijl de andere doelstelling of de andere component slechts ondergeschikt is, moet het overeenkomstig artikel 218, lid 9, VWEU vast te stellen besluit op één materiële rechtsgrondslag worden gebaseerd, namelijk die welke vereist is voor de hoofddoelstelling of de hoofdcomponent dan wel de belangrijkste doelstelling of component.

⁶ Arrest van het Hof van Justitie van 7 oktober 2014, Duitsland/Raad, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punten 61 tot en met 64.

⁷ Handelingen van de Ledenraad die betrekking hebben op afzetnormen voor olijfolie, zouden zonder consensus kunnen worden aangenomen; ze zijn overeenkomstig artikel 20, lid 3, van de overeenkomst bindend krachtens internationaal recht en kunnen beslissende invloed hebben op de inhoud van EU-wetgeving, namelijk de gedelegeerde handelingen en uitvoeringshandelingen op basis van Verordening (EU) nr. 1308/2013.

4.2.2. Toepassing op het onderhavige geval

De doelstelling en inhoud van de beoogde handeling hebben in de eerste plaats betrekking op het gemeenschappelijk handelsbeleid.

De materiële rechtsgrondslag voor het voorgestelde besluit is derhalve artikel 207 VWEU.

4.3. Conclusie

De rechtsgrondslag voor het voorgestelde besluit is artikel 207 VWEU, in samenhang met artikel 218, lid 9, VWEU.

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende het standpunt dat namens de Europese Unie in de Ledenraad van de Internationale Olijfraad (IOR) moet worden ingenomen in verband met de toetreding van het Koninkrijk Saudi-Arabië tot de Internationale Overeenkomst van 2015 voor olijfolie en tafelolijven

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 207, in samenhang met artikel 218, lid 9,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Internationale Overeenkomst van 2015 voor olijfolie en tafelolijven (“de overeenkomst”) is in overeenstemming met Besluit (EU) 2016/1892 van de Raad¹ op 18 november 2016 ondertekend, onder voorbehoud van de sluiting ervan op een latere datum. De overeenkomst is op 1 januari 2017 voorlopig in werking getreden overeenkomstig artikel 31, lid 2, ervan en is door de Unie gesloten bij Besluit (EU) 2019/848 van de Raad van 17 mei 2019².
- (2) Op grond van artikel 29 van de overeenkomst bepaalt de Ledenraad van de Internationale Olijfraad (“de Ledenraad”) de voorwaarden voor toetreding van een regering tot de overeenkomst.
- (3) De regering van het Koninkrijk Saudi-Arabië heeft formeel verzocht om toetreding tot de overeenkomst. De Ledenraad moet daarom worden verzocht om tijdens een van zijn volgende zittingen dan wel in het kader van een procedure waarbij de Ledenraad besluiten aanneemt via een briefwisseling, de toetredingsvoorwaarden voor het Koninkrijk Saudi-Arabië te bepalen met betrekking tot de aandelen in de IOR en de neerleggingstermijn voor het toetredingsinstrument.
- (4) Aangezien het Koninkrijk Saudi-Arabië aan een verdere vergroting van de consumptie in de olijfsector werkt en ook zijn productie wil vergroten, kan toetreding van het land onder bepaalde voorwaarden de IOR versterken en met name zorgen voor aansluiting van de nationale wetgeving bij de internationale wetgeving inzake de kenmerken van olijfproducten, waarmee handelsbelemmeringen worden voorkomen.
- (5) Het is passend het standpunt te bepalen dat namens de Unie in de Ledenraad moet worden ingenomen, aangezien de aan te nemen besluiten rechtsgevolgen hebben voor de Unie omdat ze van invloed zijn op de besluitvormingsverhoudingen binnen de

¹ Besluit (EU) 2016/1892 van de Raad van 10 oktober 2016 betreffende de ondertekening, namens de Europese Unie, en de voorlopige toepassing van de Internationale Overeenkomst van 2015 voor olijfolie en tafelolijven (PB L 293 van 28.10.2016, blz. 2).

² Besluit (EU) 2019/848 van de Raad van 17 mei 2019 betreffende de sluiting, namens de Europese Unie, van de Internationale Overeenkomst van 2015 voor olijfolie en tafelolijven (PB L 139 van 27.5.2019, blz. 1).

Ledenraad in die gevallen waarin besluiten overeenkomstig artikel 10, lid 4, van de overeenkomst niet bij consensus worden aangenomen,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Het standpunt dat namens de Unie in de Ledenraad van de Internationale Olijfraad tijdens een van zijn volgende zittingen dan wel in het kader van een procedure waarbij de Ledenraad besluiten aanneemt via een briefwisseling, moet worden ingenomen in verband met de voorwaarden voor toetreding van de regering van het Koninkrijk Saudi-Arabië tot de overeenkomst, is opgenomen in de bijlage.

Artikel 2

Dit besluit is gericht tot de Commissie.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter